

Enviromentální výchova

Celoroční plán ekologické výchovy školní rok 2025/2026

Metodický pokyn Č.j.: 32 338/2000-22 k environmentálnímu vzdělávání, výchově a osvětě (dále jen EVVO) ve školách a školských zařízeních

Základním nástrojem EVVO ve školách a školských zařízeních je program EVVO.

V rámci programu se především zaměříme:

- možnosti a způsoby uplatňování EVVO v jednotlivých vyučovacích předmětech,
- způsoby integrovaného přístupu ke zkoumání a uvědomování si vztahů člověka a prostředí a významu udržitelnosti rozvoje,
- spolupráce školy s rodinou, s obcí, s podnikovou sférou a dalšími subjekty v utváření odpovědných postojů k životnímu prostředí,
- celoškolské aktivity zaměřené k EVVO,
- spolupráce školy s dalšími školami,
- využívání středisek, center ekologické výchovy, školních klubů, družin,
- kontakty školy s nevládními organizacemi, zaměřenými na zvyšování úrovně EVVO,
- další vzdělávání pedagogů pro EVVO,

V přírodě po celém světě nenajdete nikoho, kdo by žil úplně sám. Každý živý organismus je ovlivněn svým okolím, a také dalšími rostlinami a zvířaty ve své blízkosti. Faktory prostředí, jako je teplota, světlo, voda, počasí, složení vzduchu a půdy, působí na život zvířat a rostlin a stejně tak se navzájem ovlivňují i živé bytosti. Budeme se zabývat studiem všech živých organismů, jejich vzájemnými vztahy a vztahy k prostředí, které je obklopuje.

Otázka ochrany životního prostředí se dostává v současné době do popředí zájmu celé lidské společnosti, neboť souvisí s přežitím lidstva vůbec.

Ekologická výchova zahrnuje v první řadě vědomosti, dovednosti a návyky týkající se dané problematiky. Dále nám půjde o formování žádoucích zájmů a postojů ve vztahu k péči o životní prostředí. A chce-li se někdo podílet aktivně na ochraně a tvorbě životního prostředí, musí si osvojit i určité praktické činnosti. Ekologická výchova musí probíhat v nedělitelné jednotě s ostatními složkami výchovy.

Na 1. stupni ZŠ dává právě **prvouka, přírodověda a vlastivěda** nejvíce možností pro plnění úkolů ekologické výchovy. Při probírání přírodovědných témat si žáci uvědomují, že člověk sice přírodu poznává, přetváří ji a využívá ve svůj prospěch, ale příroda zpětně působí na člověka. Ten bez ní nemůže existovat. Proto ji musíme chránit.

Naše škola se zapojila do ekologického projektu Recyklohraní.

Recyklohraní je školní recyklační program, který si klade za cíl realizaci zpětného odběru baterií, akumulátorů a elektrozařízení spojený s osvětovou činností v problematice nakládání s odpady ve školských zařízeních v České republice.

Školy zapojené do tohoto projektu budou za sběr baterií a elektrozařízení do připravených nádob získávat body, které si budou moci ve speciálním internetovém obchodě směnit za zajímavé odměny dle katalogu. Další body budou moci školy získat za zodpovězení otázek případně splnění rozličných úkolů týkající se odpadové problematiky.

Školní recyklační program umožní deklarovat školám jejich ekologické myšlení a zároveň podpoří vnímání potřeby správného nakládání s odpady u žáků škol.

Úkoly pro PRV, PŘ, VL:

- seznámit žáky se základními údaji z přírodních a společenských věd
- vést žáky k chápání pojmů a nacházení souvislostí mezi nimi
- formovat pozitivní vztah žáků k domovu, k rodnému kraji, vlasti
- vést žáky k odpovědnosti za porušování kázně a pořádku
- učí žáky chápat závislost jednotlivce na společnosti a celé společnosti na přírodě
- učí žáky odpovědnému chování vůči sobě, ostatním lidem i vůči přírodě
- pochopit význam přírody i kulturních památek a přispívat k jejich ochraně
- aktivně pečovat o zlepšení životního prostředí
- získat základní vědomosti o přírodě a společnosti
- formovat žádoucí charakterové vlastnosti žáků a postoje k problematice životního prostředí
- poskytnout informace o problémech životního prostředí v různých oblastech naší republiky i světa
- ukazovat na příkladech závažnost vlivů člověka na změny v prostředí a na jejich důsledky
- učit orientovat se v prostředí, všimnout si jeho jednotlivých částí a uvědomovat si složitost jevů v prostředí
- vést k lásce k domovu, k obci

Úkoly pro ČJ:

- vést žáky ke správnému a výstižnému vyjadřování
- naučit žáky pozorovat předměty i objekty přírody z estetického hlediska, znázorňovat slovně
- hovořit o svých zážitcích a zkušenostech a při tom věnovat pozornost jejich plynulému vyjadřování spisovnou češtinou
- obohatit žáky slovní zásobou o řadu nových pojmů
- při probírání gramatických jevů upozornit na vztahy k přírodě, k umělému prostředí i k ostatním lidem, na problémy okolního prostředí ...
- při slohových pracích, diskusích vést k formulování vlastních názorů na problematiku životního prostředí
- v literární oblasti působit na citový vztah k přírodě, na odpovědnost člověka, zdůrazňovat estetická hlediska životního prostředí při probírání literárních ukázek

Úkoly pro SP, VV:

- rozvíjí jejich poznávací procesy
- učí je různým metodám a pracovním postupům, aby se co nejvíce rozvíjela jejich aktivita a samostatnost
- upevňovat si návyky šetrného zacházení se všemi předměty a materiály
- seznámit se s pracovními nástroji, stroji a technikou, která usnadňuje člověku práci
- aktivně se podílet na zvelebování životního prostředí
- naučit žáky pozorovat předměty i objekty přírody z estetického hlediska, znázorňovat výtvarně
- získat představu o kulturním prostředí
- pěstovat dovednosti a návyky pro aktivní péči o životní prostředí
- prostřednictvím vycházek a bezprostředním pozorováním přírody působit na rozvoj citového vztahu žáků k přírodě

Úkoly pro TV:

- získávat poznatky a upevňovat si dovednosti důležité pro ochranu zdraví

- rozvíjet své kladné charakterové vlastnosti (pomáhat druhému, nabýt lhostejný, neohrožovat zdraví druhého, být ohleduplný)

Hudební výchova:

- působit hudbou na rozvíjení citlivosti dětí
- ukázat na příkladech vztahy hudby k prostředí – zejména k přírodě
- zdůraznit kulturnost poslechu hudby a nebezpečnost hluku

Matematika:

- náčrtky terénních útvarů
- situační kresby
- vzdálenosti jednotlivých planet
- druhy stromů, člověk a lesy, měření výšky, porovnávání
- při vhodných příležitostech v některých matematických úlohách dokumentovat problémy životního prostředí

Plán celoškolních aktivit zaměřený k EVVO

ZÁŘÍ:

- vypracování ekologických aktivit EVVO (ekologický koordinátor)

„Den bez aut“

- zdravý způsob života – čistota prostředí, vzduch
- vyčerpávání paliv, růst cen, doprava a znečištění
- energie a životní prostředí současnost, minulost, šetření energií, budoucnost – řešení ekologických krizí, zlepšování životního prostředí ,situační kresby
- dopravní značky, dopravní hřiště, beseda s dopravními policisty, dopravní soutěže naše rodina a doprava, výhody a nevýhody jednotlivých způsobů dopravy, dopravní průzkum, doprava včera a dnes
- hry, ilustrace různých událostí ze života

„Podzimní cvičení v přírodě“

- terénní zvláštnosti
- přírodní útvary
- druhy půd - význam, místní přírodní zvláštnosti
- změny v přírodě, zdravý způsob života – čistota prostředí
- druhy stromů, člověk a lesy, vycházka s turistickým obsahem,
- člověk a lesy, měření výšky, porovnávání
- situační kresby
- celoroční sběr papíru, přírodnin, pomerančové kůry, baterií a elektrozařízení

ŘÍJEN:

„Stromy kolem nás“

- terénní zvláštnosti
- druhy půd, význam, stromy v prostoru chráněné lokality
- místní přírodní zvláštnosti
- změny v přírodě, roční období
- počasí - reakce rostlin, fotografie jednoho místa ve všech ročních obdobích,
- druhy stromů, člověk a lesy, měření výšky, porovnávání

„Dračí den“

- terénní zvláštnosti
- čisté a znečištěné ovzduší, zdroje znečištění
- dnešní způsoby topení
- smog
- palivo z cukrové třtiny
- únik ozonu
- pohyb vzduchu, druhy větrů
- pokus – výměna vzduchu v místnosti
- výroba draků
- pouštění draků

LISTOPAD:

„Bramborový den“

- pěstování brambor
- druhy – výstavka ve spolupráci se svazem Zahrádkářů
- bramborový jídelní lístek
- ochutnávka jídel
- výroba razítek
- figurky z brambor a přírodnin
- popis vzhledu, jednotlivých částí a chuti brambor
- odhad – kolik brambor se vejde do pytle

„Ekotělocvik“ (s využitím různých plastových pomůcek jako jsou: kelímky, plastové lahve, vršky od lahví ...)

„Den zvířat“

- 20.listopadu,
- rozdělení živočichů, péče o ně
- vzájemné soužití rostlin a živočichů – člověka a živočichů
- roční období, počasí - reakce živočichů a člověka
- chování a krmení zvířat
- vzájemné vztahy v přírodě - sdružování, kolonie, symbióza, paraziti
- krmení ptáků v zimním období
- pomoc ohroženým druhům
využívat texty z čítanek, z dětských časopisů a literatury pro mládež, encyklopedie, odevzdání nasbíraných lesních plodů zástupci Lesů ČR

PROSINEC:

„Vodnické putování“

- putování vody k nám
- kam voda teče
- hygiena
- znečišťování vody, vodní breberky
- rostliny na břehu a ve vodě
- hrátky s vodou a u vody
- voda pitná a užitková, komu voda slouží
- průzkum – kolik vody denně spotřebujete
- vodné a stočné, žumpa
- můžeme ovlivnit spotřebu vody, mytí nádobí
- vodnické počítání

„Člověk a vesmír“

- vznik Slunce
- síla tepla a světla
- obrázky souhvězdí, výroba modelů
- astronomové
- vypracování vlastního projektu „Co mě uchvátilo na mé planetě“, seznámení ostatních s výsledku průzkumu
- promítání filmu o planetách
- VV – téma „Vesmír“ – moje planeta

LEDEN:

„BIOODPAD – nový život“

- pojem odpad, komunální odpad
- třídění odpadů, sběr a svoz
- recyklace – znovuvvedení do oběhu, kontejnery na ulici
- spalování, skladování
- ohrožení – kontaminace odpadu, pálení odpadu v zařízeních tomu neurčených
- nesprávné skladování odpadů, skládky legální – nelegální
- mýty kolem odpadů
- ekoznačky
- organický odpad – kompost na zahradě, co do něj patří a co ne, jak o něj pečovat
- odrazový materiál, živočichů, kteří žijí v kompostech
- zajímavosti o hmyzu
- vytvořte leták informující o kompostování, informativní nástěnku
- uspořádej výstavku
- co víš o žížalách, práce a encyklopedií
- papír a jeho výroby, druhy papíru
- vymysli co nejvíce nápadů, co lze s papírem udělat (strom)
- Víte co má modrá popelnice ráda? (osmisměrky)
- modely domů, nábytku pro panenky, roboti atd. (různé druhy krabic)
- razítka z podrážek staré obuvi
- hřbitov odpadků – přiřaď k jednotlivému druhu odpadu dobu, jak dlouho se musí rozpadat

„Jím zdravě a s chutí“

- potrava rostlinná a živočišná
- živiny, voda, vitamíny, vláknina
- vyvážená strava - bílkoviny, tuky, cukry, vitamíny, minerální látky
- zažívací ústrojí, nemoci
- druhy potravin a jejich obsah vitamínů, minerální látka – fluór – mořské ryby – velký význam pro tvorbu zubů, význam ryb v naší výživě
- Zdravé zuby – pracovní list
- vitamíny a jejich výskyt
- posilování čichového vjemu – Kouzelná hostina – urči druh potraviny
- příprava ovocného salátu, ovocné mísy
- psaní receptů
- léčivé byliny – uvař různé druhy čajů a proved' ochutnávku
- promítání filmu – Zdravé tělo
- určování ovoce a zeleniny – třídění, výstavka ovoce a zeleniny
- didaktická hra – Košík ovoce
- výtvarné ztvárnění ovocné mísy
- uchovávání potravin
- koláž
- vážení na vahách
- práce s encyklopedií
- sběr papíru, přírodnin, pomerančové kůry, baterií a elektrozařízení
- jak se vyznat v ekoznačkách a jak poznat ekologicky šetrný výrobek

ÚNOR:

„Ze života zvířat“

- chování a ochrana domácích zvířat
- domácí mazlíčci
- maškarní karneval
- ochrana volně žijících zvířat
- osvojování praktických znalostí a dovedností

BŘEZEN:

22. březen – DEN VODY – projektový den

„Velikonoční dílničky“

„Květinový den“

- pálení Morény, rozloučení se zimou, vítání jara

„Jarní cvičení v přírodě“

- poznávání okolí vesnice
- orientace v terénu práce s mapou, buzolou
- určování světových stran – podle stromu, mraveniště, stínu, úlu

DUBEN:

„Měsíc s knihou“

- pasování prvňáků na čtenáře
- návštěva knihovny s besedou o knize
- recitační soutěž
- literární soutěž

„Den Země“ -22. duben

- úklid kolem školy a okolí
- výstavka prací k tématu: „Jak se máte lidi chovat ke své přírodě?“
- beseda s lesníkem
- životodárné slunce
- kde kdo žije, život na Zemi
- přizpůsob se, nebo zemřeš – vyhynulá zvířata(kostarická ropucha zlatá)
- čistota ovzduší
- únik ozonu
- voda jako základ života (povrchová, podzemní, spotřeba vody, záplavy...)
- recitace básní o krajině kolem nás
- rozhovor – co si povídají věci na smetišti

KVĚTEN:

„Den s hasiči“

- beseda na téma „ochrana životního prostředí“
- výtvarná soutěž s hasičskou tematikou
- exkurze k profesionálním hasičům

ČERVEN:

„Sportovní den na hrázi“

- poznávání přírody (stromy, listy, léčivé rostliny, přírodniny ...)
- dopravní výchova (značky, křižovatky, dopravní prostředky, vybavení kola ...)
- první pomoc (návlek situací, přenos raněného, vybavení lékárničky ...)
- orientace v terénu (buzola, orientační bod, obzor

26.8.2025.....
.....
.....